

Etická výchova na základní škole Orbis-Pictus

Formální stránka:

Práce obsahuje 31 stran textu, pohybuje se tedy při dolní hranici požadovaného rozsahu. Je členěna na teoretickou a praktickou část, v jejich rámci do 3 kapitol dále rozdělených do podkapitol 2. řádu, výjimečně i řádu 3. a 4. V některých případech však podkapitola třetího řádu obsahuje pouze jeden odstavec (např. kap. 3.7.1), čímž slouží spíše osnově práce, nikoliv důrazu na diferenciaci problému.

Autorka se odvolává na 15 tištěných odborných publikací a na 11 zdrojů internetových. Seznam literatury je zpracován přehledně, odpovídá mezinárodní normě. V textu cituje autorka občas nejasně, takže zejména v nepřímých citacích uvádí až absurdní sdělení. Např. s. 8: „(Současný člověk) nebere svět jako celek a to má za následek částečný rozpad společnosti...“ „Dále filosofie pečuje o tento celek (světa) tím, že nám odhaluje jeho souvislosti v pojmech, a tím nám dává možnost zaujmout odpovědný etický postoj.“ Apod. Co do grafické úpravy má práce standardní úroveň.

Jazyková stránka:

V práci se až na malé výjimky nevyskytují gramatické ani tiskové chyby. Několik negativních připomínek mám ovšem ke stylu vyjadřování autorky. V práci používá často nejasných či nesrozumitelných formulací. Např. hned v úvodu hovoří o cíli práce: Shrnout pojem etická výchova... Odhalit, že církevní základní škola Orbis-Pictus není obyčejná... Na s. 6: „Učitel je nepopíratelnou složkou při výchově jedince.“ S. 8: „Dotazníky... byly laděny tak, aby se z nich daly vyčíst prvky etické výchovy.“ Tato formulace je nesrozumitelná. Jindy nenavazují na sebe jednotlivé věty. Např. s. 18: Jedna věta hovoří o učitelské profesi, druhá věta však navazuje na podmět v mužském rodu. Atd. Ve stylu vyjadřování tedy autorka jen stěží naplňuje požadavky na bakalářskou práci.

Obsahová stránka:

Autorka se od samého začátku až do konce práce netají svou malou objektivitou vzhledem ke zvolenému tématu. Výchovnou a vzdělávací atmosférou zvolené školy je nadšena a toto své nadšení pouze zdůvodňuje zvolenými metodami „výzkumu“. Do určité míry přitom nedělá rozdíl mezi programem prosociální výchovy, který se uskutečňuje na základní škole Orbis-Pictus a etickou výchovou jako takovou. Pojmovou nejasnost dosvědčuje např. věta na s. 8: „Etická výchova je součástí filozofie.“

„Pozitivní zaujatost“ vůči základní škole Orbis-Pictus autorka dosvědčuje zejména v praktické části práce. Kladně lze hodnotit, že použila několika výzkumných metod v kombinaci kvalitativního a kvantitativního výzkumu, ale např. dotazník pro učitele obsahoval několik sugestivních otázek (např.: Jak vás kurs etické výchovy ovlivnil nejen jako osobu, ale i ve Vaší výuce? Otázka předpokládá, že kurs ovlivnil učitele i jako osobu, aniž by si autorka dala práci s tím, operacionalizovat v několika otázkách možné ovlivnění osobnosti učitele tímto kursem). I samotné vyhodnocení jak žákovských, tak učitelských dotazníků postrádá příslušnou metodu. Celkově se mi jako problematické jeví i zjišťování kvality kursu etické výchovy pomocí výpovědí učitelů. Jejich odpovědi mohou teoreticky odpovídat spíše

tomu, co považují za očekávání ze strany vedení školy než tomu, co si skutečně myslí. Objektivnější by bylo zkoumat skutečnou změnu postojů, což je ovšem metodologicky velmi náročné.

Závěr:

Práce je zpracována pečlivě po formální stránce, vykazuje však výrazné nedostatky ve stylu vyjadřování a zejména v požadavku na vědeckou nezaujatost autora.

Navrhovaná známka:

dobře

doc. PhDr. Ludmila Muchová, Ph.D.